

VILJI ER ALLT SEM ÞARF

Að vefa serk þann er ekki bíta járn
Ráðstefna Miðstöðvar skólaþróunar HA
9. apríl 2011

Ágúst Ólason

Margbreytileiki

„Alls staðar á byggðu bóli þarf fólk að læra tungumál þeirra sem búa í nágrenninu ef það vill blanda sér inn í menninguna, koma sínum sjónarmiðum að og auðga mannlífið með því sem það hefur fram að færa, **ekki á forsendum aðlögunar heldur með þeirri lýðræðislegu virðingu fyrir margbreytileikanum sem við eigum að ráða við** í okkar fjölmenningslega samfélagi (Gísli Sigurðsson.

2011. *Íslenska sem vandamál*. Grein birt í Mbl. 3. apríl 2011).

Lýðræði

- Hlutverk grunnskólans er að er að kenna nemendum ***lýðræðislega starfshætti***
- Hlutverk hans er einnig að viðhafa starfshætti sem fylgja ***lýðræðislegum leiðum***
- Í skólasamfélaginu lýtur vandinn sem kennarinn stendur frammi fyrir þegar hann vill stuðla að lýðræðislegum starfsháttum því ekki fyrst og fremst að ákvörðunum heldur að því ***að skapa samfélag sem einkennist af virðingu, jafnræði og virkni*** (Ólafur Páll Jónsson. 2010. Hugsun, reynsla og lýðræði. Erindi flutt á ráðstefnunni: John Dewey í hugsun og verki).
- Skapa þarf nemendum ***tækifæri*** til að starfa meðvitað á lýðræðislegan hátt

Einstaklingsmiðun

- Sérhver kennslustofa er eins og spegill samfélagsins. Nemendur með framúrskarandi námshæfileika sitja við hliðina á nemendum sem eiga í verulegum námserfiðleikum í einni eða fleiri námsgrein. Nemendur með ríkulegan reynsluheim sitja hjá nemendum sem ekki hafa eins mikla reynslu.
- Allir þessir nemendur eiga rétt á **áhugasömum kennurum** sem eru tilbúnir til **að taka nemendunum eins þeir eru** og aðstoða þá á skólagöngu sinni eins langt og eins hratt og þeir ráða við (Carol Ann Tomlinsson. 2000).

Einstaklingsmiðun

- Einstaklingsmiðun er einfaldlega **viðleitni kennarans** til að bregðast við **einstaklingsbundnum þörfum** tiltekins nemenda eða nemendahóps fremur en að fara að eins og allt of oft er gert að kenna heilum bekk eins og allir nemendur séu í grundvallaratriðum eins (Carol Ann Tomlinsson. 2000).

Einstaklingsmiðun

- Einstaklingsmiðuð kennsla er **sveigjanleg**
- Einstaklingsmiðuð kennsla á rætur sínar að rekja til **árangursríks og stöðugs mats** á námsþörfum nemandans
- Sveigjanleg hópaskipting hjálpar til við að tryggja það að nemendur hafi **fjölbreytt námstækifæri** og vinnuaðstæður
- Námstilhögun og vinnulag á stöðugt að **vera við hæfi** allra nemenda
- Nemendur og kennarar eru **samherjar** í námi (Carol Ann Tomlinsson. 2000).

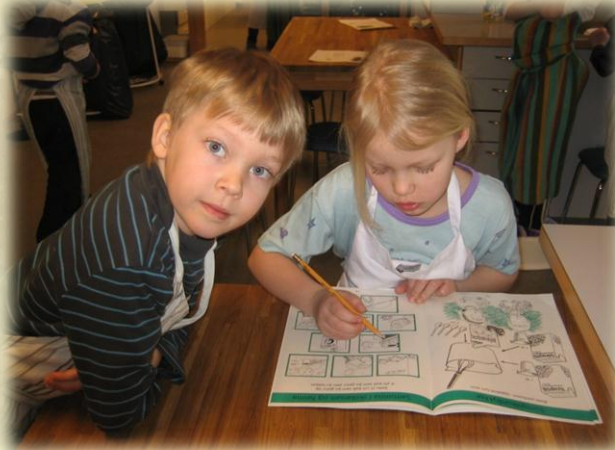
Áhugahvöt

- Í einstaklingsmiðun þar sem brugðist er við **mismunandi áhuga** nemenda raðar kennarinn upp lykilateiðum og leiðum til að auka skilning á námsmarkmiðum og tengir þá iðju sem **vekur áhuga** nemenda.
  - Piaget sagði á sínum tíma að kennsla hamlaði námi og einkum **námshleði**
  - Hann sagði einnig að nokkur ár í skóla virðast nægja til að láta saltið dofna, skerða **námshviljann** og slökkva **námshjör** fjölda barna (Stefán Edelstein. 1976)

Fagmennska

- Gagnrýnin ígrunduð hugsun - starfskenning
- Rýnt til gagns
- Að kennsla sé fagleg umhyggja og að umhyggja sé innsta eðli kennslu en sé þó aðeins einn af fimm meginþáttum faglegrar umhyggju
  - **Fagleg færni** sem ætíð verði að vera í fyrirrúmi í kennslu
  - **Fagviska** sem verði til við samspil þekkingar og reynslu
  - **Uppbyggjandi samskipti** og tengsl milli kennara og nemenda, sem sé lykilþáttur í góðri kennslu
  - **Sjálfsþekking** og **sjálfsrækt** kennarans, en án slíkrar innri vinnu sé hætt við því að kennarinn geti ekki til lengdar sýnt umhyggju og haft uppbyggjandi samskipti við nemendur.

Áhugasvið

Áhugasvið

- gefur nemendum kost á að vinna verkefni sem tengjast áhuga þeirra
- ýtir undir að nemendur vinni með það sem þeir eru góðir í
- nemendur eru góðir í því sem þeir hafa áhuga á!
- nemendur verða líka góðir í því sem þeir fá áhuga fyrir!
- unnið með sterkar hliðar hvers og eins (fjölgreindakenning Gardners)

Fatahönnun
Spænska
Motor-cross
Ljóðagerð
Tónlist
Flugvélar
Hestar
Shakira – söngkona
Höfrungar
Ísbirnir
Ljón
Danmörk
Samspil
Hamstrar
Villt dýr
Kjólahönnun
Idolið
Sæla og sámur
Bátagerð
Kofasmíði

Námssamningur

- Nemandinn og kennarinn gera samning um viðfangsefni nemandans, hvernig hann hyggst vinna það og á hvað löngum tíma

Liðinn í kynningu

NORÐLINGASKÓLI

Hvað langar þig að gera í áhugasviðinu?

Námssamningur

Ég Bjargey Lund
ætla að vinna að verkefni sem lýst er hér að neðan:

Ég ofla að búa til bók um hesta. Og í henni á að vera líti hesta, eldri búnað og nýri búnað. Mynoir og skeivur tilbúnaðis Umirða hesta.

Markmið - verkföng - skil

Skil á verkefni Lok sept. Skiladagur

Kennarinn setlar að:

Utvega pappír af þarf. Aðstada við upplýsingaflur. Utvega tölvu.

Norðlingaholti 28. ágúst

Fanny Snorradóttir
Kennari

Bjargey Lund
Nemandi

NORÐLINGASKÓLI

Hvað langar þig að gera í áhugasviðinu?

Námssamningur

Ég _____
ætla að vinna að verkefni sem lýst er hér að neðan:

Markmið - verkföng - skil

Skil á verkefni ← Skiladagur

Kennarinn setlar að:

Norðlingaholti _____

Kennari _____ Nemandi _____

Skólaárið 2005 - 2006

Áhugasvið

- samið er um hvernig nemandinn ætlar að skila verkinu
- samið er um hvað kennarinn þarf að gera til að auðvelda nemandanum verkið

Búa til bók
Bæklingur
Power point -
kynning
Veggspjald
Leikrit
Útvarpspáttur
Myndband
Klippimynd
Fréttablað
Söngur
Matargerð
Sýna tilraunir
Líkanagerð
Prjón
Tískusýning
Vefsíða
Tónlist á cd
Smíði
Upplestur

Áhugasvið

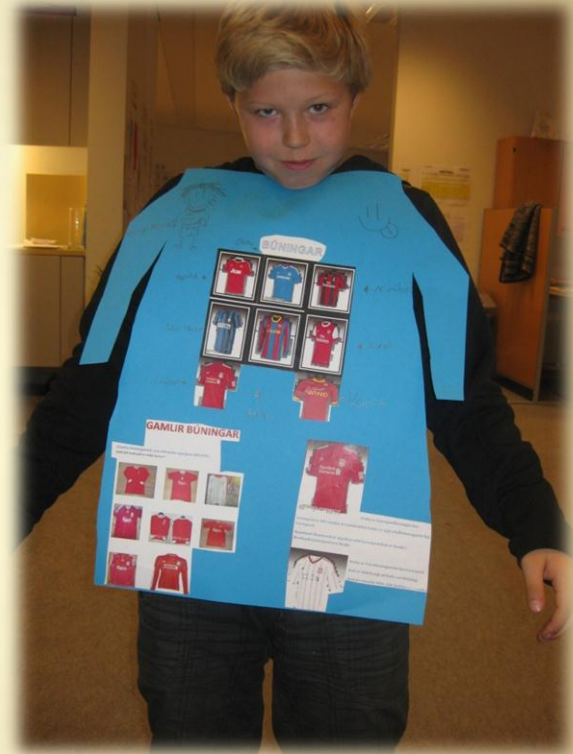
Nemendur 3. og 4. bekkjar
vinna með tilraunir

Áhugasvið

3. og 4. bekkjar nemendur
sestir að snæðingi eftir áhugasviðstíma í matreiðslu

Áhugasvið

**HA og MEE kynna fyrir samnemendum sínum
áhugasviðin sín**

Áhugasvið

BPG við gröfurnar

Áhugasvið

Áhuginn er svo einskær að maður situr fyrir framan ofninn og fylgist með því sem er að gerast

Áhugasvið

**SMI með gítarinn sinn
Hann leikur með tónmenntakennara í söngstundum**

Áhugasvið

Mikill áhugi – einlæg gleði
fjölbreytt útkoma

Áhugasvið

- Áhugasvið er verkefni sem hægt er að framkvæma í öllum skólum!
- Samvinnuverkefni nemenda, umsjónarkennara, list- og verkgreinakennara og heimila!!!
- 1 lota (70 mín) á viku - að lágmarki
- Hvert teymi (samkenndsla námshópa 1.-2. b / 3.-4.b. / 5.-7. b. / 8.-10. b.) semur um aðgang að list- og verkgreinakennurum við skólastjórnendur

Smiđjur

Smiðjur

5.-7. BEKKUR		mín	Mánudagur	Þriðjudagur	Miðvikudagur	Fimmtudagur	Föstudagur
Móttaka	7:55-8:10	15					
	8:10-8:45	35	Sund /Áform/Listir	FJÓRSKIPTING ÍSL/STÆ/SAMF/NÁTT	SMÍÐJUR	SMÍÐJUR	DANSKA/LESTUR
	8:45-9:20	35	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/ AGG/BB/ÁTG/BK	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/	SMÍÐJUR	SMÍÐJUR	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/
Hressing	9:20-9:30	10					
	9:30-10:05	35	Sund /Áform/Listir	FJÓRSKIPTING ÍSL/STÆ/SAMF/NÁTT	SMÍÐJUR	SMÍÐJUR	FJÓRSKIPTING ÍSL/STÆ/SAMF/NÁTT
	10:05-10:40	35	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/ AGG/BB/ÁTG/BK	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/	SMÍÐJUR	SMÍÐJUR	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/
Frimínútur	10:40-11:00	20					
	11:00-11:35	35	Sund /Áform/Listir	ÍÞRÓTTIR/DANS	ÍÞRÓTTIR/DANS	ÁFORMSVINNA	FJÓRSKIPTING ÍSL/STÆ/SAMF/NÁTT
	11:35-12:10	35	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/ AGG/BB/ÁTG/BK	EþF / HV / SRG / LV	EþF / HV / SRG / LV	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/
Matur/Næði	12:10-12:45	35					
	12:45-13:20	35	Sund /Áform/Listir	ÁFORMSVINNA	ÁFORMSVINNA	ÁHUGASVIÐ	ÁFORMSVINNA
	13:20-13:55	35	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/ AGG/BB/ÁTG/BK	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/ AGG/BB/ÁTG/BK	FS/pÁB/AYG/GHB/SG/NHS/
Frimínútur	13:55-14:00	5					

4x70 mín á viku – 7x40. mín kennslustundir á viku allt árið

Smiðjur

Árshátíðarsmiðja 5. – 7. bekkjar
Dularfulla heimavistin

Smiðjur

**Heilbrigði og hollusta
viðfangsefni í smiðju 8. – 10. bekkjar**

Smiðjur

Kjalnesingasaga

Smiðjur

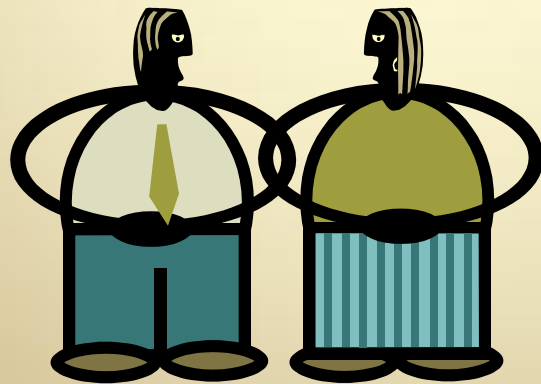
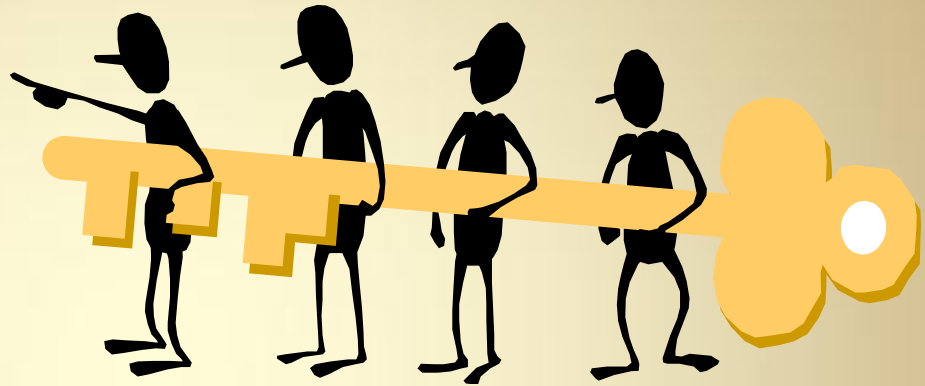
Norræn goðafraeði í 1. – 4. bekk

Smiðjur

Pizzasmiðja í 3. – 4. bekk
Meginviðfangsefnið brot í stærðfræði

Teymisvinna

Teymisvinna

- Mikilvægt að ***rjúfa einangrun kennara***
- Að kennarar séu að ***vinna saman með nemendum*** í skólastofunum - að kennarar séu ***að kenna saman*** nemendahópi
- Býr til ***sveigjanleika*** og gerir alla vinnu með nemendum miklu markvissari
- Nemendur fá þá að njóta ***margbreytilegrar færni*** og þekkingar kennara (hver nemandi hefur aðgang að fleiri kennurum)
- Það ætti auðvitað helst að vera þannig ***að nemendur gætu valið sér kennara***

Teymisvinna

- Margir skólar eru að vinna með teymisvinnu kennara en hafa kannski fyrst og fremst verið að nýta teymishugsunina í sambandi við **undirbúning kennslunnar og skipulagningu** en svo eru kennarar að kenna hver í sinni stofu.
- Heilbrigðisstéttin hefur unnið svona í áratugi, þar eru teymi sem vinna með einstaklingana
- Það þurfum við líka að gera í skólum landsins auk þess sem það er auðvitað **miklu skemmtilegra bæði fyrir kennara og nemendur** að teymi starfsmanna vinni saman í skólastarfinu.

Teymisvinna

- Nýtum *margbreytileikann* í starfsmannahópnum
- Eykur *blæbrigði* í starfinu
- Gerir starfið *litríkara*
- *Samræðan* verður virk
- *Fagmennskan* eykst
- Verður *skemmtilegra*
- Teymisvinna

Vilji

er allt sem þarf!